

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.
* * *
Rokopisi se ne vračajo.
* * *
List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.
* * *
Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
* * *
Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
* * *
Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (insertate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratn natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 15.

Celje, v sredo, dne 20. januarja 1909.

Leto I.

Nemški okrajni šolski nad- zornik za Spodnje Šta- jersko.

Celje, 19. januarja 1909.

Vlada je sklenila ustanoviti po-
sebnost mesto okrajnega šolskega nad-
zornika za nemške ljudske šole na Sp.
Štajerskem. Njegov delokrog obseza
vse one nemške ljudske šole v naših
ponemčenih trgih in krajih, ki vzdržu-
jejo svoj nemški značaj le še s po-
močjo veleposestva, trgovstva in urad-
ništva; nadzoroval bo torej šole, ka-
tere imajo v prvi vrsti namen ponem-
čevati deco slovenskih okoličanov takih
trgov in nezavednih ali narodno indi-
ferentnih tržanov, ki iz stare navade
ali pod direktnim ali indirektnim pri-
tiskom tržkih oblastev, nemških denar-
nih zavodov in korporacij smatrajo
nemščino za jedino upravičen jezik v
državnih in samoupravnih uradih in
Nemce za nekaj izvoljen narod, kate-
remu gre po vsej pravici nadvlada v
deželi. Narodna zavest se pa tudi v
teh krajih če dalje bolj širi in nena-
ravna nadvlada teh nemških in nem-
škutarskih manjšin bi se ne mogla ni
za trenutek več vzdržati, ako bi se ji
odtegnila podpora, katero dobiva od dr-
žavnih in avtonomnih uradov. — To
Nemci tudi dobro vedo, zato so pa
vse svoje politično delovanje osredo-
točili na to, da si državne in avto-
nomne urade osigurajo, da zaprečijo
Slovincem vstop v te službe in še po-
sebnost, da bi se Slovincem pri central-
nih deželnih in državnih uradih t. j. v
Gradcu in na Dunaju dalo ono število
nižjih uradniških mest, katero jim po
njih številu, po njih davčni in kulturni
moči pritiče. Posledica tega postopanja
je ta, da nemški uradniki razsojajo o
slovenskih stvareh v drugih in tretjih
in le premnogokrat tudi že v prvih
inštancah. Vpliv nemškega uradništva
na slovensko ljudstvo, o katerega usodi
odloča, je potemtakem prav lahko raz-
umljiv ter se ne bode pač nikdo
čudil, da priprosti kmetič misli, da ima

Nemec že zato ker je Nemec, večje
pravice nego Slovenec in vsled tega
tudi bolj gladko pot — do boljšega,
sijajnejšega socialnega položaja.

Iz teh razlogov pošilja nezaveden
tržan in okoličan rad svoje otroke v
nemške šole.

Nemci so kot premeteni politiki
to razpoloženje izkoristili, ustanovili
so nemške [ljudske šole povsod, kjer
je nemštvo oprto le na par uradnikov,
obrtnikov in trgovcev. V te šole va-
bijo slovensko deco, katera naj jači
njih slabe in redke vrste. V tem jim
gredo na roko vsa avtonomna in dr-
žavna oblastva, kjer in v kolikor mo-
rejo, in sicer tako, da jim ne delajo
ovire pri ustanavljanju teh ponemče-
valnic ter da je čim prej prevzamejo
v občinsko ali deželno upravo.

V tem boju so si Nemci izdelali
posebno taktiko. Na take ponemčeval-
nice, ali tudi samo na narodno eks-
ponirane šole pošiljajo svoje najboljše
učitelje, same izbrane in zveste ljudi,
kateri so vselej pripravljeni žrtvovati
za nemško pridobivalno politiko vse,
svoj čas, svoje znanje, svoje mladeniško
navdušenje ali pa tudi svojo moško
odločnost. To parolo so izdali najprej
na Češkem — in tam se tudi ravna-
jo po geslu: najsposobnejšega na najne-
varnejše mesto brez kakršnega koli
druzega obzira ko na nemškonacionalne
pridobivalne namene. Po tem geslu se
ravnaajo Nemci tudi pri nas. V tem so
si jedini nemški narodni sveti, nemška
politična in obrambna društva, nemški
denarni in gospodarski, da, tudi navi-
dežno samo kulturni zavodi, nemški
autonomni sveti, vsi delajo sistematično
na to, da ntrde nemškutarstvo v trgih
na Spodnjem Štajerskem. Vse te niti
so speljane v nemško ministerstvo na
Dunaju, katero potem pritiska na re-
sortno ministerstvo, da imenuje v slo-
venske kraje nemške uradnike in potom
uradništva širijo in pospešujejo germa-
nizacijo v naših krajih. Pod uplivom
nemškega ministerstva vstvarjajo nova
uradniška mesta, da, celo nove urade,
ki imajo edino le namen germanizacije.

Tako je tudi novo mesto okrajnega
šolskega nadzornika za nemške ljudske
šole na Spodnjem Štajerskem plod pri-
zadevanja nemškega narodnega sveta,
Südmarke in drugih društev. Znano je,
da je bil na seji glavnega odbora
Südmarke v Gradcu tudi nemški mini-
ster Schreiner navzoč. Prišel se je
osebno informirat o potrebah in na-
kanah tega napadalnega nemškega
društva ter bode bo teh informacijah
uredil svoje ministersko delovanje. Tem
informacijam pripisujemo tudi dejstvo,
da se je nemški minister potegnil in
se še vedno poteguje za to, da se to
nadzorniško mesto ustanovi. To je do-
cela umevno, kajti novi nadzornik bode
izborno orožje v ponemčevalnih priza-
devanjih na šolskem polju; dajal bode
šolskim oblastvom in napadalnim dru-
štvem najboljše migljaje, kje in kako
bi se dale ustanoviti nove ponemčeval-
nice, določal bo imenovanja učiteljev
in klical v deželo gotovo najstrastnejše
nemške nacionalce in agitatorje; vstvar-
jal bode zapreke našim težnjam na
šolskem polju, kjer bo mogel in v tem
ga bode pod pritiskom nemškega mini-
sterstva centralna in deželna vlada
podpirala! Novo mesto je torej čisto
politično mesto in bode vstanovljeno v
znamenje prodirajočega in zmagoval-
nega nemštva na slovenskem Štajer-
skem. Mi kar najodločnejše protesti-
ramo proti temu in zahtevamo z vso
odločnostjo, da naj vlada, ako ji je
količkaj do sprave mej obema narod-
nostima, osnovanje nemškega šolskega
nadzornika ustavi, ker bi morali sma-
trati to imenovanje za žalitev in poni-
žanje in za nečuvstvo, neopravičeno in
nas vedno izzivajočo koncesijo Nemcem,
ki od same objestnosti že itak ne vedo
več, kaj naj bi zahtevali. Pozivamo pa
tudi slovenski narodni svet in vse po-
klicane činitelje, naj se ganejo in naj
store, kar je v njih moči, da nam na-
meravani udarec še o pravem času od-
bijejo!

Kupujte narodni kolek!

Politična kronika.

O O Bienerthovem jezikovnem za-
konu. N. Fr. Pr. poroča, da je Biener-
thov jezikovni zakon v bistvu popol-
noma enak onemu, ki ga je bila že
Beckova vlada pripravila. Drži se na-
čela, da se ima ustvariti kolikor mo-
goče enojezičnih uradov. Pri določanju
uradnih, posebno sodnih okrožij so se
držali načela, ki je bilo veljavno za
razdelitev državnozborskih volilnih
okrajev, pač zato, ker je ta razdelitev
za Nemce zelo ugodna. Po tem receptu
bode 122 čeških, 81 nemških in 21
okrajnih sodišč z mešanim uradnim
jezikom. Jezik okrajnega sodišča je
obenem uradni jezik tudi drugih drž.
uradov izvzemši blagajniških, poštnih
in železniških uradov, za katere se
bode vprašanje uradnega jezika posebej
rešilo.

Enojezični uradi se poslužujejo v
vnanjem službenem občevarju s stran-
kami jezika večine prebivalstva. Pis-
mene vloge se lahko dela v obeh de-
želnih jezikih, rešujejo se v istem je-
ziku, v katerem so bile pisane. Eno-
jezični uradi rabijo v „notranji“ službi
svoj uradni jezik; dvojezični uradi se
poslužujejo v takih slučajih „službenim
razmeram primernejšega jezika“ (!). V
občevarju z uradi izven dežele se po-
služujejo vsi uradi nemščine. Nadso-
dišče v Pragi je razdeljeno za posebne
senate za jednojezične urade. Uradnike
sprejmejo v službo po občevarnem
in ne po materinskem jeziku. „N. Fr. P.“
pravi, da Nemci tega zakona ne sprej-
mejo in sploh ne nobenega, v katerem
ne bode jasno izražena nemška te-
meljna zahteva, da se mora Češko raz-
trgati v dve samostojni deželi na
nemško Češko in na Češko. Kaj takega
pa Čehi ne bodo sprejeli!

a Uporni podpredsednik poštne-
ga ravnateljstva v Pragi. — Za znanim
sodnim svetnikom Freyerjem, ki se
je iz gole nacionalne mrznje uprl
proti jasnim zakonskim določbam
ustanavljaljočim dvojezičnost pri so-
diščih na Češkem — in je bil vsled

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Četki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalja.

Gostilna go. poda Würfla leži skoro
sredi Vikarske ulice, nasproti novi
rastoči ladji cerkve sv. Vida. Skozi
steklena vrata prideš iz ulice v ne
veliko predsobo, odkoder stopiš na
desni v gostilniško izbo, tudi ne veliko,
a prijazno, gledajočo z dvema oknoma
na Vikarsko ulico, z enim na dvor pri
Jelenovem jarku. Z ozirom na veliki
pomen te izbe za „lunoslovje“ in do-
mačo historijo bi mogel podrobno po-
pisati tudi nekoliko miz s posodicami
za sol in poper, z vzorno otipanim
narodnim strelcem in nekoliko slik, z
umetniškega stališča morda nikakor

ne zanimivih, a predvsem obširni re-
stavraciji primernih; toda tako natanč-
nost prepustim onim kolegom-pisateljem,
ki ne morejo omeniti nobenega za čit-
atelje popolnoma nepomenljivega br-
loga, da bi ne napisali obširnega in-
ventarja vse njegove hišne oprave, tako
da bi v njem niti najnatančnejši ekse-
kutor ne našel luknje. Od zadaj držijo
vrata v druge sobe, nepristopne raz-
vpitim obiskovalcem gostilne; le gospod
Würfel, če hoče darovati larom in pe-
natom, stopi kakor velekněz v najno-
tranje svetišče.

Toda vrnimo se iz gostilniške sobe
v predsobo. V ozadju držijo vrata v
kuhinjo, a na desni vede drug izhod
do kritega hodnika, po katerem se
pride po eni strani do kleti in po
drugi na romantični, že prej opisani dvor.

To je natančen opis vikarskih sob
— kot bi ga morda napisal v najlep-
šem slogu svetovni potopisec Josip
Wünsch.

Gospod Brouček je stopil torej iz
gostilniške izbe v predsobo; a kaj se
je zgodilo v tem trenutku, to ostane
morda za vedno zagrnjeno z zaveso
nerazrešljive uganke . . . Würfel je sicer
trdno prepričan, da je gospod Brouček
— bržkone v globokih mislih o ne-
dognani teoriji tajnih hodnikov — zašel
in je krenil skozi predsobo namesto k
hodnikom, držečim na dvor; toda gospod
Brouček odločno zanikuje to mnenje.
Gotovega ve pač toliko, da so se mu
iznenada udala tla pod nogami in da
je drčal po neki strmoviseči plošči z
veliko hitrostjo v globino. Ko se je
znašel zopet na ravnih tleh in se je
prebudil iz omamljenosti, je otipaval
nehote sebe in bližajo okolico, zagr-
njeno v samo tmo. Na sebi ni našel
nobene poškodbe, toda okoli sebe je
otipal vlažna tla in moker zid.

Spomnil se je, da ima pri sebi
škataljko vžigalic. Vprašnil je eno in

je posvetil predse. Vgledal je ozek
nizek hodnik, temne in puste podohe
z zidom plesnivim in na nekaterih
mestih vzbočenim. Pri slabem svitu
vžigalice ni videl konca hodnika. Vpra-
nil je drugo vžigalico in je pogledal
navzad: hodnik se je končal v nekako
strmo naklonjeno jamo, skozi katero
je bil padel. Gornjega ustja jame ni
mogel videti, čeprav si je posvetil ne-
kolikokrat z vžigalicami.

„To je zopet neka posebna histo-
rija!“ je zamrmral in je premišljal,
kam je približno pal. Najbrže v klet,
se je potolažil. Sicer niso v kletih taki
ozki hodniki in vsled daljšega padca
skozi jamo, bi morala ležati ta klet
nenavadno globoko. Toda možno je, da
je sedanja „vikarka“ podedovala kake
stare kleti, kraljevske ali prelatske iz
dob, ko so baje držali sodje tisoč veder,
in so potrebovali za to tudi drugačnih
kletij ko sedaj.

Dalje prihodnjic.

tega ne morda pograjan ali kaznovan, ampak pohvaljen in v službi povišan, se je oglasil podpredsednik poštnega ravnateljstva v Pragi kot branitelj nemških pravic in nemškega „notranjega“ uradnega jezika pri tem uradu. Ta nemškonacionalni uradnik je rajše resigniral na svoje mesto, ko da bi se bil uklonil dosednji jezikovni praksi pri oblastvu. Vtikal se je v stvari, ki nikakor niso spadale v njegov ampak edino le v predsednikov delokrog in da je dosegel večji efekt, je resigniral na svoje mesto in objavil pismo nemškim poslancem, v katerem toži o zatiranju nemščine pri poštnem ravnateljstvu. Mesto da bi bili takega upornega gospoda suspendirali, so mu dali dopust ter ga kanijo premestiti na Dunaj in tam povišati v čin. — Nemški listi in občine pa Svobodi pošiljajo zaupnice in diplome častnega občanstva! Tako se podžiga upornost nemškonacionalnih uradnikov v Avstriji. Končno se je proti temu oglasil oficijozni „Fremdenbl.“, ki graja Svobodo, da „se je pri opravljanju poverjenih mu uradnih poslov ravnal po informacijah, katere so mu dajali nemški politiki. Jemati uradniško delavnost za politiko je od strani uradnika prav gotovo nepripustno in ves način, kako podpredsednik Svoboda umeva svoje dolžnosti in je javno tolmači, se ne more trpeti v dobro urejeni državi. K temu treba koj dodati, da bi vlada takoj odvajala iste posledice tudi vsakemu drugemu uradniku ktere koli narodnosti nasproti, kateri bi se javno glasil k enakim ali podobnim načelom in nazorom o svojem uradu.“

— „Vlada ne stoji tem dogodkom nasproti ne ravnodušno, ne brez sveta, postopa mariveč popolnoma nepristransko in energično. Baron Bienert bo pokazal, da je mož. Trdne tradicije avstrijskega uradništva se ne smejo zgubiti in pozabiti. Treba je ministrov-rojakov, za uradnike-rojake pa ni mesta.“ — Tako piše „Fremdenbl.“, radovedni smo, kako bo postopala vlada v tem slučaju in kako v slučaju šolskega nadzornika za nemške ljudske šole na Spodnjem Štajerskem, ki bi tudi ne bil družega nego nemški nadzornik-rojak in svetovalec ter pomožni organ nemškega narodnega sveta v Mariboru.

o V odseku za reformo poslovnika se nadaljuje generalna debata o Steinwenderjevem predlogu. Tekom debate je bilo stavljenih mnogo spremenijskih predlogov. Zdi se, da pride do neke reforme, pa ne do Steinwenderjeve. Jutri bo splošna debata končana.

o V justičnem odseku je bil odklonjen vladni predlog, naj bi nedvigljen depozitni denar takoj prešel v državno imetje, ker je kaj takega sploh nedopustno in mora biti ta denar vedno pravim opravičencem na razpolaganje. Rešen je bil vladni predlog s katerim se poviša eksistenčni minimum javnih in privatnih uradnikov od 1600 na 2000 K. Minimum uradniške pokojnine se zviša za v bodoče od 1000 K na 1200 K. Privatni uradniki imajo biti v tem oziru z javnimi uradniki enakopravni.

o Srbske zahteve. Srbska vlada bode izdala v kratkem noto na vesele, v kateri bode zahtevala, naj se ji odstopi ozek pas zemlje, spajajoč Srbijo in Črnogoro, kar je obema državama iz gospodarskih obzirov v resnici zelo potrebno. To naj bi se zgodilo v imenu „ureditve mej“.

o Madžari o srbski veleizdajniški pravdi. „Budapesti Naplo“ piše: „Iz zagrebške veleizdajniške pravde vidimo pred vsem to, da bi bilo pred vsem treba postaviti državnega pravdnika

pod obtožbo. Ta čestiti človek je namreč svojo obtožnico dogotovil, v kateri zahteva kazni proti obtožencem, ker so hoteli iztrgati Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino „iz zakonjene jedinstvene državne zveze avstroogrške monarhije“. Če torej ta gospod zahteva smrt petdesetorice — in — večev, naj se nikar ne ustavlja onkraj Save, marveč naj postavi pod obtožbo še vsaj osem milijonov Madžarov, kateri bi svojo domovino tudi radi iztrgali iz „jedinstvene državne zveze“, ako ta jedinstvena državna zveza sploh obstoji. Gosp. Accurti je sicer hrvatski državni pravdnik, ali pri pomanjkanju hrvatskega kralja ga je imenoval madžarski kralj. Spodobilo bi se, ako bi ta mož vedel, da Hrvatska, Dalmacija in Bosna ne spadajo v nikako državno zvezo, ampak da sta prvi dve državnopravno in tretja po zgodovinskem pravu deli svete krone Madžarske.“ Iz tega izvaja torej madžarski list, da je obtožnica Accurtijeve veleizdajstvo madžarske državne ideje. Ubogi Rauch, Wekerlov eksponent si celo s to pravdo, s katero si je nakopal zaničevanje vsega civiliziranega sveta, ni mogel pridobiti pohvale svojih madžarskih gospodov; nam pa ta izvajanja kažejo, kako sramotna komedija je cela ta pravda.

Dnevna kronika.

v Graški in dunajski listi so priobčili glavne točke komunikeja Narodne stranke“ o seji dne 17. jan. Pomotoma se pa imenujeje to zahteva narodno-napredne stranke na Kranjskem. —

v lšce se sodnika za Šoštanj! Vse okolnosti kažejo, da pri c. kr. okrajni sodnji v Šoštanju ni sodnika in predstojnika v okrajni sodnji. Sodni sklepi in odloki se dostavljajo strankam brez uradnega pečata. Morda uradujejo jetniki, ki se pa sramujejo svoje odloke podpisavati! Kje neki tičita Stepschnegg in Dr. Tertnik? Ali sta izginila ali glavo zgubila? G. Pitreicha pozivljamo povsem resno, da ernira in spravi nazaj na svoje mesto ti kapaciteti. Zlasti bi nam bilo žal za Stepschneggga, ki je bil svoj čas izmed vseh prosilcev „najbolj“ usposobljen za predstojnika okrajni sodnji v Šoštanju.

v Nemški minister-rojak Dr. Schreiner je obiskal kakor smo poročali dne 17. tm. Gradec, pa kakor sedaj izvemo ne morebiti zaradi tega, da bi si ogledal štajersko prestolnico, ampak da se pouči o narodnostnih razmerah na Štajerskem ter sliši želje nemških šovinistov in nemčurjev. Udeležil se je namreč seje društva „Südmark“, ki je trajala od 9 ure predpoldne do 4-ih popoldne. Nemški listi poročajo, da se je gospod minister zelo živahno udeleževal posvetovanj. — Ne hodimo po napačni poti, ako trdimo, da je prišel minister Schreiner samo zaradi te Südmarkine seje v Gradec, da je bila seja z njegovo vednostjo sklicana, ter da so se na njej obravnavala samo taka vprašanja, hi merijo na ojačanje nemštva na Spodnjem Štajerskem in Koroškem.

Da se take seje napadalnega društva Südmark udeleži sedaj že zastopnik vlade, katera trobi v svet, da hoče narodnostni mir, da pomaga avstrijski minister kovati naklepe zoper slovenski narod, da pomaga ščuvati zoper pokorno slovensko ljudstvo in ga ubijati — to je vrhunec nesramnosti. Dobro bi bilo, ako bi naši poslanci vprašali vlado, kako se strinja delo avstrijskega ministra z vladnim programom in kako ministerski predsednik tako „delovanje“ ministra Dr. Schreinerja zagovarja?

Treba nam je jugoslovanskega ministra, ki bo vedel delo takih ministrov kakor je dr. Schreiner, paralizira i in preprečiti.

Štajerske novice.

v Kompromis. „Straža“ priobčnje napol oficijelno, da odbor „Kmečke zveze“ še ni imel seje, da bi se bavil stozadevnim predlogom Narodne stranke ker še stvar sploh ni akutna. Volilna reforma bo dobila komaj koncem februarja ali začetkom marca pravno moč. Vse govorice, da se je kompromis sprejel, odlonil ali da se sploh kaj sklepalo, ne sloni na resnici in so le svobodna ugibanja.

v Matura iz slovenščine na utrakvističnih gimnazijah. Naučno ministrstvo je odredilo, da morajo abiturientje slov. nemških gimnazij poleg pismene mature iz nemščine kot učnega jezika napraviti enak spis v slovenščine.

a Dar dežel. odbora nemškemu „Schulvereinu“. Te dni je bilo v nemških listih poročilo, da je dež. odbor nakazal „Schulvereinu“ v letnem proračunu dovoljenih K 400.— O tem smo že govorili v štaj. listih in menda tudi pripomnili, da ni bilo v deželnem zboru prav nikakega odpora proti tej nas Slovence sramoteči postavki. Omenjamo pa danes ta dar znova z ozirom na vojniški slučaj, ki tako kričeče jasno oznanjuje „Schulvereinov“ namen. In mi slov. Štajerci prispevamo z deželnimi dokladami za to društvo.

a Na pomoč bednim mariborskim gimnazijcem! Na moj oklic v slov. časnikih so se razven že navedenih oglasili sledeči dobrotniki: 2 obeda na teden hoče dajati g. Ferdo Hoffer, c. kr. pomožnouradni ravnatelj v p.; 1 obed na teden gospa prof. Majcen-ova; 1 obed na teden gospa sed. ofic. Drnovšek-ova; 7 večerij na teden gospod trgovec z devocij. Fr. Krepek. V denarju p. n. gg.: Irmica dr. Arnejceva v Mariboru 10 K; Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah 10 K; Fr. Špindler, kaplan v Brezicah 2 K; Maks Robič v Središču 10 K; Dr. Josip Barle, c. kr. notar v Kozjem 10 K; Fran Dežman v Trbovljah 10 K; Volbenk Serajnik, župnik v Sl. Lipši n. Kor. 5 K; Dr. Fran Jankovič v Kozjem 5 K; Trop, stolni vikar v Mariboru 1 K; Dr. Hohnjec, bogosl. prof. v Mariboru 2 K; Al. Čížek, mestni župnik v Slovenjemgradu 5 K; Z. v Mariboru 2 K; Pet. Zdravec, župnik pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji 5 K; And. Lovréc, kaplan v Hočah 2 K; Dr. Janko Serbec, zdravnik v Celju 10 K; šestošolec E. Presker v Mariboru 10 K; gđ. Kristina Presker v Rajhenburgu nabrala 7 K. Skup 111 K, ki se bodo porabile v to, da se plača dijakom, ki so brez obeda, obed v dijaški kuhinji vsaj za nekaj časa. V imenu dijakov dobrotnikom prisrčna hvala! Dr. J. Arnejc, c. kr. gimn. učit. Maribor, Gerichtshofgasse 25.

a V dosego pravice meščanstva v Celju je določil magistrat K 200.— takse.

a Od Št. Petra v Sav. dolini se nam piše: Tukaj imamo misjon, katerega vodijo trije jezuitje iz Ljubljane. Ob tej priliki se pridno agitira za klerikalno časopisje. Prišli smo tudi pri nas tako daleč, da se naprednjake odganja iz cerkve in od spovednic, ker se jih naravnost sili, naj si naročnujejo klerikalne liste, ki so vse kaj drugega, samo pošteni in odkritosrčni ne. Zgodilo se je v Št. Petru, da je nek pater tako glasno obdeloval nekoga „grešnika“ za „Stražo“, da so slišali to vsi okrog stoječi. No, le tako naprej!

d Iz Savinjske doline. (Povest o lepih cestah in drugih zanimivih stvareh.) Popotniki smo, zato moramo potovati po svetu. Večkrat se mi nudi prilika, posetiti lep trg Bralslovc. Ceste v tem trgu so v jako slabem stanju. Cestar se menda nikdar na njih ne ustavi. Posebno lepa je cesta skozi trg. Saj ni čudo! Tu je še turška navada, da se vse na cesti vrže. Če kak tržan svoje poslopje popravlja, zvozi potem staro zidovje, kamenje, opeko, malto in drugo vse na cesto. Ob deževju je pa toliko blata, da bi bilo komaj, da bi se pasanti s čolni vozili po cesti. Sedaj ko je padel velik sneg, ga je potrebno s plugom preorati, če že ne več, vsaj za pešce se naj naredi steza. Dalje bi bilo potrebno napraviti več svetilk. Opusti pa se naj ta navada, da se svetilke prižigajo samo drugo polovico vsakega meseca, prvo polovico pa se računi na luno. Če ta potem sveti ali ne, to slavno občinsko upravo nič ne briga.

v V celjski mestni nemški dekliški šoli morajo delovati vzorni pedagogi in pedagoginje. Znan gospod nam piše: Kosem šel v pondeljek ob 4 uri po Grabnu, zaslišim naenkrat za seboj psovanje. V svoje začudenje sem videl, da so tri že bolj odraslene nemške „frajlice“ iz nemške dekliške šole psvale in grdile troje malih deklic iz slovenske dekliške šole. Padale so najordinarnejše psovke kakor se jih sliši le po celjskih nemških šnopsarijah in beznicah ter besede: weis-blau-rot, der Windische ist ein Falot. Ko sem vprašal po vzroku, se mi je povedalo, da zaradi papirnatega venca, ki je visel visel jednomu dekletu iz šolske torbe in je imel res približno slovenske narodne barve. — Cel dogodek je kazal tako srčno podivjanost in surovost, da se mora vsak človek vprašati: ali je to posledica sistematičnega hujskanja v tej šoli, ali posledice slabe vzgoje v naših „nemških“ meščanskih rodbinah sploh? O nemškem učiteljstvu v Celju se je sicer itak pisalo lani v „Domovini“, da je načelovalo septembarskim izgreedom v Celju. Morda bi bilo zanimivo, ako bi se o kulturi, katero širijo vzorne nemške šole v Celju, izpregovorilo na primernem mestu.

v Iz Griž pri Celju nam piše kmečki posestnik: Neverjetno je, kako se nas ob tem času nadleguje za klerikalno časopisje. Človek ne more niti v cerkvi opraviti redno svojih verakih dolžnosti, da se mu ne bi vsiljevalo enega ali drugega klerikalnega lista. Po fari pa lazi okrog nek Janez Benetek in vsiljuje „Bogoljuba“, časnik, ki ni menda za ničesar drugega na svetu kakor da se obirajo ljudje in dela duhovniška tiskarna v Ljubljani mastne dobičke. Mi si svoj denar pretežko zaslužimo, da bi polnili itak že prepolne ljubljanske žaklje. Izrecno narodnih hiš se seveda ta „agent“, ogiblje, ker ve, da bi tam ničesar ne opravil. Je že od zlodja dandanes ker nas vse tlači: davkarija, slab napredek gospodarstva, drago življenje in še — nepotrebno beračenje za klerikalno časopisje. —

v Iz Lembaha pri Mariboru se nam poroča, da nemški hajlovci iz Maribora izzivajo pri svojih nedeljskih izletih mirno slovensko prebivalstvo z neprestanim „hajlanjem“. Mi jim svetujemo nujno, da naj to opuste, ker naši zavedni kmetski fantje niso volje takega izzivanja dalje mirno prenašati.

v Umrli je v pondeljek v Velenju panzjonirani rudniški ravnatelj A. V. Kompoš, Rajnega bodo pokopali v Gradcu.

v Opustil je odvetništvo g. dr. J. Serbec v Mariboru. 31. dec. se ga je zbrisalo iz odvetniške liste za Štajersko. —

v Na južnem kolodvoru v Mariboru nahaja se portir, ki ne zna besedice slovenski in se proti ljudstvu prav surovo obnaša. Na slovenska vprašanja ne da niti odgovora. Tak človek človek spada kam na Gornje Štajersko ne pa na slovenski kraj.

v V Brestovcu pri Rog. Slatini so se vršile dne 29. dec. l. l. v drugič občinske volitve, ker so bile prve, pri katerih so „zmagali“ klerikalci, ovržene. Takrat so prodrli na celi drti naprednjaki in dne 10. tm. je bil zvoljen za župana odločen pristaš narodne stranke g. Simon Narat. Tudi v rogaškem okraju se dani. Vrlo naprej! Slava našim zavednim somišljenikom! —

v Naborno komisijo za nelzvežbane konje, namenjene armadi, ustanove prih. tedne v Mariboru. Take komisije so se doslej nahajale le na Ogrskem in v Galiciji.

v Nemški rechtsanwalt — poverjevalce. Kakor smo že poročali prišel je v Vicah (Weiz) tamošnji odvetnik Dr. Rajmund Neckermann (rojen Celjan) radi poverjenja v sodno preiskavo in so mu Zaprli pisarno. O tem nemški listi seveda molčijo. Seveda ako bi bil Slovenec potem bi pisali cele članke o „windischen Hetzadvokaten“.

v O Muttersprache. Pod tem naslovom prinaša „Gr. Tagespost“ pismo nekega spodnještajerskega nemškutarja, ki je hodil v nemško šolo, katero jasno kaže, kako imenitno se slovenski otroci, v nemški šoli naučijo nemški. Pismo se glasi: „Pisen her Snajder majster imeti visen veribol kregen man gvont odarniht dize bohen hamzinoh zajt odar bis zoder suntak misens siken get sosniht sikensmir dize zwaj kronen zirak noha speter Pranhens nit digvan siken“. „Grazer Tagespost“ se norčuje pri tem iz spodnještajerske (mariborske) nemščine, češ da je pisec pisma iz tistega spodnještajerskega kraja, kjer raste „starker Bein“ (ali kakor pravijo Mariborski nemci: „berma starcken barmen bein trinken“. Op. stavca!) Da, da! O Muttersprache...

Kranjske novice.

a Ljubljanski župan Hribar je v včerajšnji seji občinskega sveta natančno pojasnil, kako stališče je imel za časa septembarskih dogodkov. Z ozirom na izjavo deželnega predsednika Schwarza, o kateri smo že v našem listu pisali, in z ozirom na zanimivost sedanjih dogodkov prinesemo jutri njegov govor dobesedno.

a Mestno zastavljalnico je včeraj sklenil ustanoviti občinski svet ljubljanski. Dosedaj je imela zastavljalnico kranjska hranilnica. Ker so začeli Slovenci tramoma iz nje denar jemati, je mislila, da jih bo najbolj s tem kaznovala da sistira zastavljalnico. Občinski svet pa ji je takoj odgovoril stem, da osnuje mestno.

a Velik koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani se bo vršil 3. in 4. svečana 1909. Uprizori se Perosijev veliki oratorij „Rojstvo Kristovo“. Pojeta moški in ženski zbor pomnožena s šolskim zborom. Sopransolo poje primadona Nordgartova, alt pa operna pevka Marija Perslova, tenor koncertni pevec z Dunaja g. Soezer, bas pa Bogdar pl. Vulakovič. Vsega skupaj nastopi okoli 250 oseb.

a Poštni voz v Radečah pri Zidanem mostu ima od zadaj samonemški napis „Post Ratschach“. Istotako ima poštni voz iz Loke na prvem mestu nemški napis. Ali smo na nemškem?

b „Slovenec“ včeraj priznava, da so klerikalci bili pripravljeni, da branijo predsednika Schwarza nasilnih napadov v deželnem zboru.

a Gospodinjski tečaj ustanovi kranjski deželni odbor na Vrhniki.

a Predilnico v Litlji je kupil tržaški žid Bruner. Predilnica začne zopet redno delati.

a „Deutscher Besitz“. Edini Nemec na II. drž. gimnaziji v Ljubljani znani hajlovec dr. Janker gre v drugem poletju na dopust in je za to mesto razpisano mesto suplenta. „Graz. Tagblatt“ pozivlja nemške kandidate naj prosijo za to mesto, češ, da je to „deutscher Besitz“! Od kedaj vendar?

a Sekundarijem v dež. bolnici v Ljubljani je imenoval deželni zbor dr. Otokarja Kačerja.

a Petrolej na Gorenjskem. Na Trati v Poljanski dolini je na istem mestu kakor že lani enkrat, zopet začel bljuvati petrolej. Jarek, v katerem odteka, je vedno večji in poln gorljivega petroleja. Tako poroča „Slovenec“.

v V znamenju sloge. Takoj po 20. septembru sta oba ljubljanska dnevnika vrgla iz svojih predalov nemške tvrdke. Niso pa še pretekli 4 meseci in žalovanje za žrtvami je pri naših klerikalcih že nehalo. V sobotnem Slovencu vidimo zopet čistoslovenske tvrdke Schneider, Jax in Kaiser, Pa naj reče kdo da niso klerikalci patentirani narodnjaki!

v Nemška tvrdka Recknagl v Ljubljani, je postala, kakor se nam poroča, insolventna.

v Iz šale tovariša ustrell. Včeraj proti večeru se je dogodila v delavnici čevljarja Železnika na Starem trgu v Ljubljani grozna nesreča. Čevlj. pomočnik Kifner in Mohorič sta se med seboj zabavala; Mohorič je prijel samokres, o katerem je bil prepričan, da ni nabasan in ga pomeril proti glavi svojega tovariša. Samokres pa je bil naložen s kroglijami, vsled česar se je Kifner takoj mrtev zgrudil na tla. Bil je doma od Metlike.

b Napredna politična organizacija za poljanski okraj v Ljubljani se je osnovala preteklo soboto zvečer.

b Dr. Šusteršičeva dolžitev, da je župan Hribar poklical 19. septembra 1908 vojake na ljubljanske ulice, je vzbudila v Ljubljani splošno ogorčenje. Prepričanje prevladuje, da so začeli klerikalci Hribarja napadati po dogovoru z vlado, da obrnejo pozornost od Schwarza, ki ga hočejo držati. Dr. Tavčarja „Slovenec“ hvali.

b Občinsko hranilnico bi radi kranjski klerikalci ustanovili še poleg deželne banke kranjske. Dr. Šusteršič je proti, ker ne bi več toliko zaslužil pri „Ljudski posojilnici“.

Koroške novice.

v Celovške „Freie Stimmen“ besno napajo celovško trg. firmo mareški žitni mlin pl. Rajnerja, ker se pusti zastopati po slov. odvetniku dr. Brejcu. Pri celovškem drž. pravdniku je pravica — kakor vidimo — druga kot pri celjskem.

v Osebnost. Cesar je podelil profesorju drž. gimnazije v Celovcu g. Jakobu Sketu, znanemu slov. pisatelju, ob vstopu v pokoj takse prosto naslov vladnega svetovca. — Deželni predsednik je potrdil izvolitev kr. šolskega nadzornika v Velikovem g. Jožefa Soherja, za načelnikovega namestnika okrajnega šolskega sveta v Velikovem.

Primorske novice.

d Štrajk voznikov v Trstu traja še vedno. Vsak dan se vrše shodi, ki jih prireja narodna delavska organizacija, ki se čudovito širi med slovenskim delavstvom v Trstu.

Društvene vesti.

d „Celjski Sokol“ si je izvolil dne 16. t. m. sledeči odbor: starosta br. dr. Gvidon Sernec, podstarosta br. Miloš Štibler, načelnik br. Josip Smertnik, blagajnik br. Mirko Meglič, tajnik br. Šandor Hrašovec, odborniki br. dr. Janko Sernec, br. Fran Lončar, br. Prostoslav Furlan, br. Anton Jager; namestniki bratje: Rud. Stermecki, Maks Zabukošek, Bruno Roter; revizorja brata Josip Berk in Peternel, praporščak br. Furlan, nam. br. Weltavsky, delegatje za slov. sokolsko zvezo bratje: dr. J. Sernec, Smertnik, Meglič, Roter, Furlan in Jager.

d Plesni venček bralnega društva v Gaberju 17. t. m. v Skalni kleti se je povoljno obnesel. Odbor društva se tem potom vsem gg. Celjanom, okoličanom in gg. akademikom, kateri so se polnoštevilno udeležili, pristrčno zahvaljuje ter se priporoča za bodoče.

d Plesni venček trgovskih sotrudnikov v Žalcu se vrši dne 7. svečana t. l. v restavracijskih prostorih gosp. Kukeca. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Čisti dobiček je namenjen zakladu za bolniško blagajno slov. trg. društva v Celju.

o Plesni venček priredijo hrastniški samci v nedeljo dne 24. januarja t. l. v gostilni gospe M. Loger. Svirala bode godba na lok. Začetek ob 6. uri popoldan. Vstopnina prosta.

Potres v Italiji.

Požar v Mesini.

o Mesina, 19. jan. Pretečeno noč je nastal v porušenih hišah ob Mesini ogenj, katerega je še bolj podnetil precej močen veter. Ker požara ni bilo mogoče pogasiti, so delali samo nato, da so ga omejili.

o Rim, 19. jan. Posebna izdaja „Giornale d'Italia“ prinaša podrobnosti o požaru v Mesini. Takoj po izbruhu so prihiteli vojaki in pomorščaki s štirimi sesalkami. Tudi vojvoda Genovski je prišel na lice ognja. Ogenj je nastal v palači Pennisi, katero jedino poslopje je ostalo po potresu še precej celo. Splošno se misli, da je tlelo že več časa in da je veter ogenj podnetil.

Novi potresni sunki.

Rim, 19. jan. „Giornale d'Italia“ poroča, da se je preteklo noč v Forliju čutil precej močen potresni sunk, ki je pač povzročil strah, a nikake škode.

o Reggio di Calabria, 19. januar. Cel dan so se čutili sunki, med temi eden močnejši ob 6. uri zjutraj in drugi močnejši ob 12. uri 35 min. Sinoči je padel sneg, a danes zjutraj je vreme precej boljše.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Memorandum srbske vlade na velevladi.

o Belgrad, 20. jan. Memorandum srbske vlade v bosanskem vprašanju je izdelan in se te dni izroči velikim silam. Memorandum je obširen, je srbski narodni program v vprašanju Bosne in se krije popolnoma z znanim skupštinskim govorom ministra zunanjih zadev Milovanovića, ki je zahteval za Bosno avtonomijo.

Proti boglarskim četam v Macedoniji.

o Solun, 20. jan. Poveljnik tretjega voja je izdal naredbo za celo armado v Macedoniji, da se imajo z vso energijo preganjati bolgarske čete, ki so se zopet začele pojavljati v Macedoniji.

Prva seja državnega zbora.

o Dunaj, 20. jan. Vlada je danes predložila sledeče zakonske načrte:

1. o ustanovitvi italijanske pravne fakultete na Dunaju, katera bi naj začela delovati takoj s I. zimskim tečajem po sankciji postave. Fakulteta bi naj bila popolnoma enakopravna z drugimi na vseučiliščih, bi naj imela pravico podeljevanja doktorskega naslova, vendar pa bi se naj pri skušnjah prepirala, da zna vsak kandidat nemški v govoru in pisavi. Predava se italijanski in tudi nemški.

2. Zakon o ureditvi rudarskega zakona, naj bi se vzela privatnikom pravica svobodne rudosledbe; pravico kopati premog v novih rudnikih si pri drži država.

3. Zakon o številu rekrutov za l. 1909.

4. Zakon o ustanovitvi delavskih odborov in varnostnih stražnikov v premogovnikih.

a Dunaj, 20. jan. (ob pol 2. pop.). Predsednik Weisskirchner se spominja nesreče v južni Italiji; pove, da se je italijanska vlada zahvalila za izraz sožalja avstrijskega parlamenta. Razpravlja se o najnem predlogu Bufivala (Čeh), Neumann in Kindermanna glede dvojezičnih imen na na postajah lokalne železnice Rixdorf-Schönlinde. Stranský (Nemec) vloži interpelacijo zaradi češke zaprisege pol. uradnikov na Češkem.

Narodni gospodar.

Kartelirana banka.

Danes stoji v ospredju ogrske politike vprašanje samostojne ogrske banke za izdajanje papirnatega denarja in išče se kompromisa med nasprotujočimi si mnenji politikov v koaliciji in posebej še v neodvisni stranki z načrtom o kartelirani banki. Kartelirana banka naj bi bila kompromis med gospodarskimi interesi ogrske državne polovice, ki ima večje koristi od dosedanje skupne avstro-ogrske banke in med idealom neodvisnih, samostojno ogrsko državo.

Načrt kartelirane banke je prvi sprožil 1875. l. tedanji ogrski finančni minister Koloman Szell. O tem načrtu piše v eni zadnjih števil „Pester Lloyd.“ Glavne točke načrta so te-le:

Osnovala bi se „privilegirana avstrijska narodna banka in „privilegirana ogrska narodna banka.“ Prva bi imela 70, druga 30 milijonov akcijskega kapitala. — Vsaka banka bi sestavljala svoje bilance, imela svoje lastne terjatve in obveznosti. Privilegija obeh bank bi se glasila na 10 let od istega datuma, vse glavne točke bi bile enake. Med obema bi se ustvaril kartel, da se spremembe izvrše le sporazumno, v istem času in le s privoljenjem obeh vlad. Obe banki bi sprejemali medsebojno svoje bankovce kot enakovredne vrednotnice. Vpelje se izplačevanje v kovini in če bi ena banka tega ne vzdržala, zgubila privilegije obe. Tudi glavne točke pravil bi bile jednake. Vseh operacij glede veljave se udeležijo obe banki primerno njih akcijskemu kapitalu. —

Ta predlog Szellov je avstrijska vlada takrat zavrnila. Gotovo tudi danes nimajo Madjari mnogo upanja na uspeh. Treba bi bilo, da obe vlade soglašata s takim načrtom, da občni zbor avstro-ogrske banke sprejme tak predlog in sklene likvidacijo. — Niti v avstrijskih vladnih krogih ne najdemo taki načrti Madjarov ugodnih tal in še manj upanja imajo v avstrijskem parlamentu.

Slovenci in avstrijski Slovani sploh ne morejo podpirati madjarskih aspiracij po samostojnosti, ker bi to danes pomenjalo le še večje tlačenje ogrskih narodnosti in bi ogrski Slovani bili še bolj na milost in nemilost izročeni madjarski manjšini. F. L.

Tržne cene.

19. januarja.

Dunajska borza za kmetijske pridelke: Tendence skoz in skoz slaba.

Kava: Santos Good Average za marc 33 75, za maj 33 25, za september 32 25, za december 31 50. Tendence stalna.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 29'40, moka za prihodnji mesec 29'75, moka za januar — april 30'45, moka za marc — junij 30'75, pšenica za tekoči mesec 22'90, pšenica za prihodnji mesec 23'05, pšenica za januar — april 23'60, pšenica za marc — junij 23'70, rž za tekoči mesec 16'40, rž za prihodnji mesec 16'40, rž za januar — april 16'90, rž za marc — junij 16'90.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 22'80, za oktober — december K 22'05. Tendence mirna.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 28⁵/₈ do 29¹/₂, za januar — marc K 28³/₄ do 29³/₄. Tendence stalna.

Produktni trg. Budimpešta. Pšenica za april K 12'73 pšenica za oktober K 10'82, rž za april K 10'40, rž za oktober K 9'05, oves za april K 8'52, oves za oktober K —, turšica za maj K 7'27, ogrščica za avgust K 13'75. Promet 12.000 met. st.

Budimpešta, 19. jan. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 118 do 120 vin., mlade, srednje 120 do 121 vin., mlade, lahke 121 do 122 vin.; zaloga 22.240 kom.

Svinjska mast 134'—, namizna slanina 108'—.

Dunaj, 19. jan. Svinjad: Prignalo se je 16.049 komadov. Notirale so: prima 107 do 100 vin., srednje blago 98 do 104 vin., lahko blago 94 do 100 vin. per kg žive teže, izključno užitnino.

Književnost.

d Avstro-ogrska nagodba. Spisal dr. Ivan Zabukovšek. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Cena 70 v. Dobiva se v knjigarni L. Schwentnerja v Ljubljani. Knjižica je za vsakogar, kdor se peča s politiko, največje važnosti, ker kratko in vendar temeljito obrazloži postanek in bistvo avstro-ogrske nagodbe. Najtopleje jo priporočamo.

Iz sodne dvorane.

o Porotne obravnave v Celju. Uboj na Jožefu Čepu iz Šmarjete pri Celju. Anton Špeglič, 20 let stari delavec v Westenovi tovarni za posodo v Celju, droben fant male postave, je obtožen, da je dne 7. nov. 1908. v Šmarjeti z nožem ranil Jožefa Čepa tako, da je Čep vsled tega smrt storil; dalje, da je Jožefa Četerja dne 8. nov. lahko telesno poškodoval in konečno hudodelstva napeljevanja h krivemu pričevanju, ker je dne 24. nov. Jos. Četerju prigovarjal, naj pri sodišču za njega priča. Uboj na Jož. Čepu se je zgodil v navadnem fantovskem vasovanju. Anton Špeglič je šel s svojimi tovariši ponoči iz gostilne. Na potu proti Šmarjeti so srečali Jož. Čepa, ki je Ant. Špegliča, kateri je kričal in „aut“ vpil,

hotel pomiriti. Anton Špeglič se to ni dopadlo, ampak je vzel nož in je ž njim razparal Jož. Čepu desno roko. V rano je prišel prisad. Nesreča je hotela, da je zbolel Čep še na pljučnici in na vnetju rebrne mrenice, kar je bilo gotovo posledica zadobljenih ran, da je vsled tega dne 27. novembra umrl. Jož. Čep je bil jako lepo rašen in izobražen sin večjega kmečkega posestnika in omiljuje njegovo usodo vsi, ki so ga natančneje poznali. Porotniki so Antona Špegliča krivim spoznali prekoračenja silobrana ter hudodelstva napeljevanja h krivemu pričevanju, nakar ga je sodni dvor obsodil na 4 mesece ječe. — Jožefa Kaker zaradi hudodelstva tatvine. Dne 19. t. m. je sedela na obtožni klopi pred celjskimi porotniki Jožefa Kaker iz Ljubnega zaradi hudodelstva tatvine. Obdolžena je, da je po večkratnem kaznovanju zaradi tatvine vkradla mesca junija 1908. v Ljubnem posestniškemu sinu Martinu Piklu srebrno uro in veržico v vrednosti 7 K in v mescu oktobru Mariji Drobež iz Savine pri Ljubnem iz nezaklenjene omare gotovine 240 K. Obtoženka je svoja dejanja priznala, porotniki so na njih stavljena vprašanja potrdili in sodni dvor je obsodil Jožefo Kaker zaradi hudodelstva tatvine iz navade v težko ječo treh let, poostreno vsak mesec z enim postom.

o Zaradi krive se je imel zagovarjati pred mariborskim okrožnim sodiščem ptujski trgovec Maks Wegscheider. Že l. 1905. je prišel s svojo manufakturno trgovino v konkurz in je bil takrat obsojen. Takrat se je poravnal in je nadaljeval trgovino. 12. maja 1908. je prišel zopet v konkurz. Pasiva znaša 63.000 K, aktiva 46.519 kron. Tudi tokrat se bo Wegscheider „zglihal“ in menda — čakal na tretji konkurz. Sodišče ga je oprostilo.

Gostilna

s koncesijo ob zelo obljubljeni cesti 20 minut od Celja, na pročelju 9 oken, velika gostilniška in posebna soba, 5 sob za stanovanje, lep gostilniški vrt, veliko dvorišče in vrt za zelenjavo, gospodarska poslopja z hlevi, vse prenovljeno. se takoj proda z vsem inventarjem za 15000 K. Vknjižba hranilnice 6000 K. 58 3-2 Naslov pri upravnistvu „Narodnega Dnevnika“.

Vinske drože

kupi vsako množino po najvišji ceni

Robert Diehl
žganjarna, Celje.

24 17-6

Trgovci in obrtniki, inserirajte v „Narodnem Dnevniku“. To je najboljša priporočila narodnemu občinstvu!

Šoštanjka godba

je na razpolago za vsakovrstne veselice in sicer 6—16 mož na lok, 10—20 mož na pihala. — Slavnemu občinstvu se priporoča kapelnik Josip Mazej, Šoštanj. 58 4-3

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin. za dva- ali večkratno objavo za vsakokrat 50 „ Če znaša oglas več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako nadaljno vrsto 10 „ Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje vnaprej (tudi v znamkah). Na vprašanja, tičoča se oglasov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanju znamka ali dopisnica za odgovor.

Upravištvo „Narodnega Dnevnika“.

Proda se nova hiša

zraven cerkve in meščanske šole, 6 oravov zemljišča in vinograd. Lastnik Jos. Stigar v Krškem. 11 6-2

Izvrstna šivilja

Slovenka se priporoča velecenjenim damam za izvrševanje najfinjših in navadnih oblek ter perila po najnovejši moderni izpdljavi. Naslov v upravnistvu „Narodnega Dnevnika“. 13 2-2

Delniška pivovarna Laški trg

odda v najem na Kranjskem dobro idočo

gostilno in zalogo piva

in proda dobro idočo

gostilno z mesarijo

v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem z lepim vrtom in večjo njivo. 51 3-3

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje je plodonosno naganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

kreditna in stavbena zadruga V GABERJU PRI CELJU z omejeno zavazo

sprejema hran. vloge od vsakega, četudi ni član zadruga na tekoči račun ali na vložne knjižice in jih obrestuje od dneva vložitve do dneva vzdiga po

5%

Rentni davek plačuje zadruga sama, tako da dobijo vlagatelji na leto polnih pet kron od vsakih naloženih sto kron.

Sprejemajo se trgovski računi zanesljivih tvrdk v inkaso in menice v eskompt. Posojila daje zadruga proti 6% obrestovanju na poročstvo zastavljanje vrednot in dragocenosti ter nepremičnin, proti izstavljanju menic in dolžnih pisem; odplačevanje glavnice in obresti se vrši v mesečnih ali pa posebej dogovorjenih četrtletnih oz. polletnih obrokih. Zadruga »Lastni dom« ima v Gaberju tik Celja na razpolago 28 lepih stavbenih prostorov, ki merijo skupaj 2 ha 22 a 4 m²; na teh stavi hiše zadrugnikom, ki se za to oglašijo in vplačajo v gotovini vsaj 10% vrednosti zemljišča in projektirane stavbe. — Denarni promet 11 6 leta 1908 do inkusive 1.300.000 K.

Pisarna se nahaja v CELJU, Rotovška ulica šte. 12, v I. nadstropju. Urajuje se vsaki dan med navadnimi uradnimi urami. — Posojila se izplačujejo vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne. C. kr. poštne hranilnice račun šte. 54.366. — Telefon šte. 48.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice 7.

Svilnato biago, baržuni, pliši in tenčice.
Čipkasto biago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.

Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi.

Pozamenterija porte in vrvce, resice, kreplance in vrvce za tapetnike.

Krepl in flori za žalovanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in vrvce.

Serpe iz svile, čipk in volne.

Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlače, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.

Gumbi in različne igle.

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.

Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.

Pajčolani za neveste, mirtovi venc.

Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.

Modrci in potrebščine za modrce.

Glave rokavice in rokavice za uniformirance pletene, letne in zimске rokavice.

Ropalno perilo, dišave, milo in usna voda.

5 12-6 Krtače za obleke, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.

Pravo Jägrovo normalno perilo, srajce Tricot, jopice in hlače.

Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in pasovi za šport.

Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete,

Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice in dokolenice, Ogrevanci za kolena, meča, prsi, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrbtniki, ovratniki, rebci.

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd. itd.